

Radosna

MISIJSKI LIST

vijest

Pola stoljeća u službi Evanđelja
u Tanzaniji

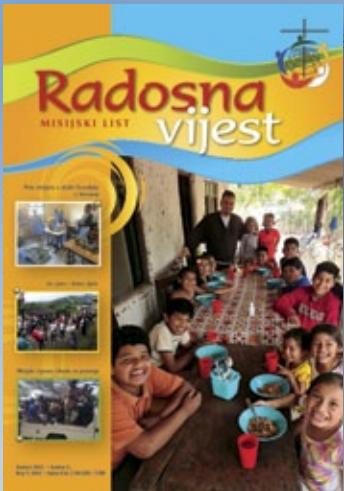

Uz vjeru i dobra djela

Misijski mjesec nikada ne prestaje

Apostolat molitve

Molimo da se djeci koja trpe – onoj koja žive na ulici, žrtvama rata, siročadi – omogući odgoj te da mogu otkriti obiteljsku ljubav.

Sadržaj

Uvodnik	Po patnjama i križu do dara vjere	3
U središtu	Rječiti znak Božje ljubavi	4
Iz života naših misionara	Uz vjeru i dobra djela	6
	Pola stoljeća u službi Evangelja u Tanzaniji	8
	Misijski mjesec nikada ne prestaje	9
Intervju	Razgovor s najpoznatijom hrvatskom dječjom književnicom i omiljenom učiteljicom Sanjom Polak	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za studeni	14
Aktualnosti	Misijska izložba za Haiti	15
	Ministranti u molitvi za misije i misionare	16
	Bdjenje uoči Misijske nedelje	17
	Tribina: Misijsko poslanje Crkve	17
	72 sata bez kompromisa	17
	S. Vedrana u velikogoričkoj župi Navještenja BDM	18
	Misije u Tomislavgradu	18
	Misijska nedelja u Konjicu	18
Život jednog misionara	Vjera mojih župljana	19
Misijski velikani	Blaženi Giacomo Cusmano	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavna urednica: s. Ivana Margarin, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić

Godišnja pretplata: Hrvatska 90 Kn (11,95 EUR); Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu Radosne vijesti možete slati na adresu i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ūro račun:
IBAN: HR632360001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR632360001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Po patnjama i križu do dara vjere

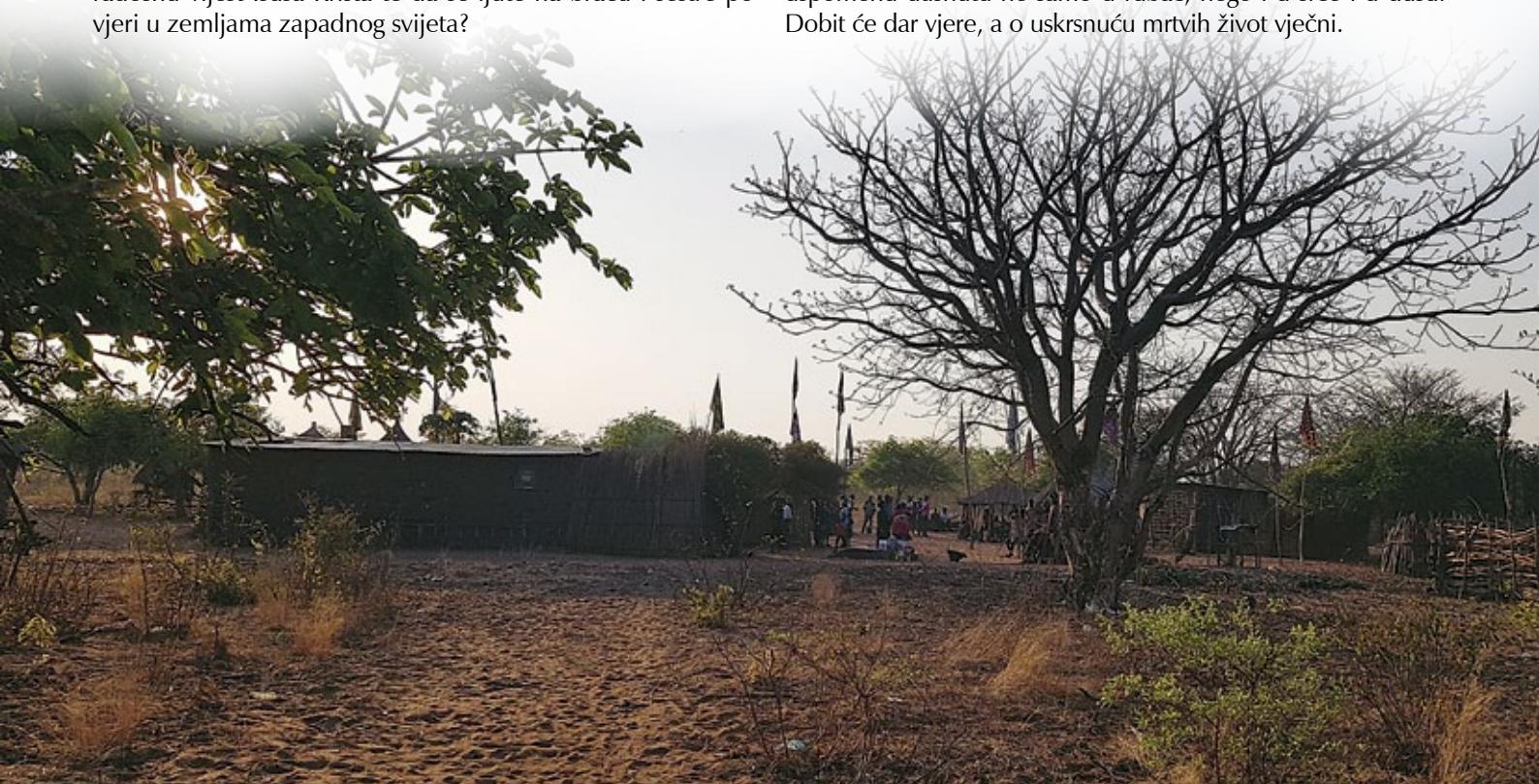

Piše mons. Luka Tunjić

Sam naziv jedanaestog mjeseca – studeni govorи da počinju hladniji dani i da se treba pripremiti za zimu. Kao posljedica globalnog zatopljenja zadnjih godina, svjedoči smo ekstremno niskih temperatura, ali i blagih zima. Ovoj zimi zebnju pojačava nesigurnost dotoka plina i naftne iz zemalja koje su redovito opskrbljivale naše krajeve. Ta nesigurnost i pomanjkanje goriva rezultiralo je poskupljenjem, jednostavno, svega. Ljudi se plaše i u nevjericu pitaju kako preživjeti ovu zimu. Stiže nas, izgleda, za neke najteža kletva: „Dabogda imao pa nemao!“ Iskustva ljudi koji su ju proživjeli kazuju da se s njom izuzetno teško nositi.

Dok razmišljam o nadolazećoj zimi i stalnim poskupljenjima, usuđujem se, dragi čitatelji, postaviti sebi i vama dva pitanja. Prvo je pitanje imaju li naše strepnje i strahovi veze s našom vjerom te hoće li ovo nepredvidivo stanje umanjiti ili ojačati našu vjeru, a drugo pitanje je, dok se ježimo i od same pomisli da bi moglo doći do nestanka i redukcije električne energije i grijanja, sjetimo li se životne stvarnosti naše braće i sestara u Kristu u misijama, pogotovo u zemljama Afrike... I znademo li da većina ljudi po selima uopće nema električnu energiju i vodu u svojim skromnim kućicama, što praktično znači nemogućnost čuvanja u zalihama određenih namirnica? Zbog toga, ali i zbog skupoće, većinom jedu uglavnom jednoličnu hranu. No mole Boga da i te jednolične hrane bude dovoljno, jer većina ljudi zbog teške situacije jede samo jedanput na dan. Ništa bolje nije ni s pitkom vodom, školstvom i zdravstvom te uopće načinom i standardom života. Jesu li to dovoljni razlozi da im vjera malakše ili da uopće ne prihvate radosnu vijest Isusa Krista te da se ljute na braću i sestre po vjeri u zemljama zapadnog svijeta?

U sinodskom smo hodу, na koji nas je pozvao papa Franjo geslom: „Za sinodsku Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje“. Papa nas želi podsjetiti da smo od Boga pozvani i poslani sudjelovati u životu svih članova Crkve. Radosti i nade, muke i tjeskobe te patnje i križeve svakog vjernika dužni smo zajedno nositi. Crkva je autentična i Kristova ako kao zajednica bdije nad svakim svojim članom i svakim čovjekom, jer je Krist Krv svoju proljeću za sve ljudi i želi da se svi ljudi spase. Sv. Pavao nas podsjeća na čast i dostojanstvo da smo „tijelo Kristovo i, pojedinačno, udovi“ (1 Kor 12, 27). Upravo iz te činjenice da smo svi udovi i članovi njegova mističnog tijela proizlazi i odgovornost jednih za druge. Sv. Pavao izričito naglašava da se udovi jednako brinu jedni za druge. „I ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi.“ (1 Kor 12, 15 – 26). Snaga Kristove Crkve očituje se u snazi njezinih najslabijih i najpotrebitijih članova. Ako članovi Crkve izgube suošćećanje, gube tlo pod nogama i temelje na kojima su sazidani. Jer Crkva je utemeljena na ljubavi Kristovoj, koja je doživjela svoj vrhunac na križu. Križ je nešto daleko najveće i najtajanstvenije što nam je darovano. U isto je vrijeme najveća i najtajanstvenija ljubav te snaga koja može sve preobraziti i dovesti do konačnog obrata svih nevolja, kako uspješna zapadnog svijeta, tako i onoga materijalno siromašna u misijskim zemljama. Križ je u temelju naše vjere. S njim ćemo pobijediti sve nestasice i strepnje od poskupljenja, kao i nepravedno siromaštvo. Stoga u poslanju ljubavi sudjelujmo svi u izgradnji zajedništva jedne, svete, katoličke i apostolske Crkve. Tko je spreman biti Šimun Cirenac, dobit će, kao i Veronika, trajnu uspomenu utisnutu ne samo u rubac, nego i u srce i u dušu. Dobit će dar vjere, a o uskršnju mrtvih život vječni.

Rječiti znak Božje ljubavi

Bl. Paolo Manna, utemeljitelj Papinske misijske zajednice

„Rječiti znak Božje ljubavi“ za Crkvu i svijet, tim je riječima 4. studenoga 2001. godine papa Ivan Pavao II. predstavio osmero novih blaženika koje je proglašio u tijeku svečanosti na Trgu sv. Petra u Vatikanu, a među kojima je bio i bl. Paolo Manna – utemeljitelj Papinske misijske zajednice.

Njegov san o osnivanju Misijske zajednice ostvaren je službenim priznanjem pape Benedikta XV. 31. listopada 1916. godine. Prvi međunarodni kongres Misijske zajednice, održan 3. siječnja 1922., govorio je o nužnosti poučavanja o misijama u bogoslovijama, što je dotada bilo nepoznato područje u katoličkim obrazovnim institutima. Da bi potaknuo razvoj mnogih poziva za misije, o. Manna je u svojim brojnim napisima isticao nezamjenjivi

vu ulogu svećenika u naviještanju evanđelja i stvaranju misijske svijesti u Božjem narodu. U brojnim propovijedima i publikacijama o. Manna je oduševljavao kler i laike za misijski ideal, a mladim ljudima postavio je izazov da taj ideal ostvare. Za njega nije postojao misijski poziv različit od svećeničkoga ili općenito kršćanskog poziva, a njegovo je geslo bilo: „Svi su misionari!“

Cilj njegova rada nije bilo samo širenje vjere u svijetu i pomaganje misionarima molitvama i priložima, nego prije svega upoznati ljudе s dužnošću širenja Crkve, da bi dobila više misionara, tako i među domaćim svećenstvom, da bi svoju zadaću u potpunosti mogla ispuniti. Prva poruka koju je o. Manna poslao Crkvi ustrajala je na činjenici da je predanost i služenje svećenika misijama ne samo potrebno za njihov uspjeh, nego im je za njih živjeti i dužnost, koju su primili od Krista: „Biti katolik, biti svećenik i ne zanimati se aktivno na ovaj ili onaj način za očuvanje i za širenje vjere,

znači ne razumjeti evanđelje. Što bismo rekli o katoliku koji ne zna Deset zapovijedi? Zar ćemo onda Kristovu zapovijed: ‘Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svim narodima...’, svečanu i jasnu zapovijed koju je dao svojim učenicima, smatrati neobveznom? Isus Krist je sebe do kraja predao. I misionari daju svoju mladost, svoje nade, često i svoje živote ... pa zar da onda svećenici u svojoj domovini i vjernici laici baš ništa ne moraju činiti? Ići i poslati, evo u dvije riječi dužnosti katolika ... evo kako Crkva može brzo ispuniti svoje poslance.“

Proglašenje blaženim oca Paola Manne dovodi nas do aspekta života utemeljitelja Misionarske zajednice koji riskira da ostane u pozadini. Njegov svestrani lik misionara, novinara, poglavara zavoda, organizatora i utemeljitelja ističe posebnost i veličinu njegova djela, ali nam malo govori o njegovu srcu i njegovu duhu. Nije pridavao veliku važnost svojoj osobi ili svojim osjećajima niti je imao osobnih interesa kojima bi težio. U svojim spisima progovara o problemima, idealima

„U ocu Paolu Manni vidimo poseban odraz slave Božje. Cijeli je život proveo promičući misije. Na svakoj stranici njegovih spisa ističe se Isusova osoba, središte njegova života i razlog misija. U jednome od svojih pisama misionarima izjavio je: 'Misionar je, zapravo, ništa ako se ne obuče u osobu Isusa Krista... Samo onaj misionar koji u sebi vjerno kopira Isusa Krista može reproducirati njegovu sliku u dušama drugih.' (Pismo 6) Doista, nema misija bez svetosti, kao što je istaknula enciklika Redemptoris Missio: 'Misijska duhovnost Crkve sastoji se u krećanju prema svetosti. Treba potaknuti novi žar za svetost među misionarima i u cijeloj kršćanskoj zajednici.' (Br. 90.)"

(Misa beatifikacije, 4. studenoga 2001., sv. Ivan Pavao II.)

i dužnostima misije: njegova se osobnost pojavljuje samo kao (temeljni) „subjekt“, koji otkriva njegov goruci apostolski žar i njegovu beskrajnu čežnju evangelizatora, koji želi da svi budu „misionari“ poput njega!

70 svezaka dokumentacije koju je zahtijevala njegova kauza za proglašenje blaženim govori nam prije svega o njegovoj duši, proglašenoj dušom vatre, iz naslova životopisa jednog od njegovih najbližih suradnika G. B. Tragella. U sjaju blaženika Mannina svetost ukazuje nam se u pravom svjetlu, a njegov život nam pokazuje žar njegova duha, žar poput žara njegova velikog imenjaka, „Kristova apostola“ (Ef 1, 1), s kojim može ponavljati: „jer za

mene je život Krist“ (Fil 1, 21). Zapravo, njegov životni ideal podudara se s Kristovim, koji je rekao: „Došao sam baciti oganj na zemlju; pa što hoću ako je već planuo!“ (Lk 12, 49)

A plamen je bila i njegova prva knjiga *Operarii autem pauci* (1909.), kojom je započeo svoju djelatnost misionarskog animatora. Taj životni rad svrstava ga među velikane koji su svojom mišlju i djelovanjem mijenjali tijek događaja i obnavljali Crkvu. Zapravo, ako je misija 20. stoljeća poprimila novi intenzitet i univerzalni pogled, sa stvarnim angažmanom cijele Crkve, to je i njegova zasluga, kao što papa podsjeća citirajući ga: „Ovo mora biti naš moto: sve crkve

ujedinjene za obraćenje cijelog svijeta.“ (RM, 84.) Ta njegova univerzalna vizija, podržana od pape i Crkve, gdje dar resursa i ponuda života postaje čast, a ne dužnost, čini ga pretečom doktrine i misionarske prakse koju je potvrdio Drugi vatikanski sabor.

I njegova pisma misionarima, sabrana u knjizi *Virtù Apostoliche* (1943.), pokazuju da je on učitelj misionarske duhovnosti. Uz današnju globalizaciju i misiju na pet kontinenta, nadahnuća, prijedlozi i upozorenja bl. Paola Manne ima posebnu vrijednost za one koji su pozvani na „milost propovijedanja“ (Gal 2, 9). To se odnosi na sve svećenstvo, sve redovnike i posvećene laike, koji moraju biti po pravu i *de facto* svi misionari.

„Ovdje smo na grobu svećenika koji je svojim životom i svojim radom dao poseban izraz misionarskomu karakteru sveopće Crkve... Zbog toga je cijela Crkva ... dužna ovomu velikom svećeniku.“

(Sv. Ivan Pavao II. na grobu bl. Paole Manne, 13. studenoga 1990.)

OTAC PAOLO MANNA – „KRISTOFOR KOLUMBO MISIONARSKE SURADNJE“

Rješenje misionarskog problema, potvrđuje o. Manna, leži u kleru: ako su svećenici misionari, to će biti i kršćanski narod. Samo ako svećenici žive strast da nose Krista svim muškarcima i ženama, kršćanski će svijet moći činiti čuda. To je njegov ton, strastven, malo pretjeran u izjavama, ali otvoren, iskren, izravan, on govori ono što želi reći: „Ako je velik dio svijeta dobar i svet, to je zahvaljujući svećenicima; a gdje nije bolje i svetiye, rad svećenika bio je neadekvatan... Kakvu tužnu predstavu nudimo mi svećenici kada se obeshrabreni, gotovo plačući, bespomoćno žalimo na jadno stanje većine svijeta i naših vlastitih kršćanskih zemalja. Za neuspjeh naše službe, za neuspjeh Boga! Ali Bog nikada ne iznevjeri i Crkva nikada neće iznevjeriti; ono što može propasti djelo je ljudi, koji su slabi i neprikladni za zadatak tako nadnaravan i božanski...“ (Piero Gheddo, misionarski povjesničar Papinskog instituta za inozemne misije)

EKVADOR – s. Klementina Banožić

"Što koristi, braće, ako tko veli da ima vjeru, a ne čini dobra djela? Zar ga takva vjera može spasiti?" pita sv. Jakov u svojoj poslanici (Jak 2, 14 – 16). Ta "vjera bez djela je mrтva!"

Udanašnjem svijetu životne prilike prelaze iz zla u gore. Uvjeti za život svaki dan su sve teži. Toliki narodi i društvene skupine žive nedostojanstvo u prehrani, zdravstvenim uvjetima, odgoju, mogućnostima školovanja i drugim osnovnim ljudskim pravima.

Planet Zemlja, čovječanstvo je globalizirano, ali siromaštvo, nejednakost, isključenost i žrtve nepravde svaki dan sve više rastu, a razdor između moćnih i nemoćnih je svaki dan sve dublji. Masovni mediji zagđeni su zločinima, ubojstvima, prijevarama, osvetama i korupcijom. Teško je sanjati i govoriti o ravnopravnosti, u naše vrijeme i u našim životnim uvjetima.

Kroz vrata našega pastoralnog centra ovaj mjesec prošlo je stotine obitelji, samohranih majka i migranata, tražeći pomoć, koju bilježnicu ili osnovni školski pribor da im dijete prime u školu. Neki sa strahom, drugi sa sramom ili s nepouzdanjem, ali mnogi i s punim povjerenjem i sigurni da će dobiti osnovno što im treba da im dijete može krenuti u školu. Odlazili su zadovoljni da su barem momentalno riješili neki problem.

Stotinjak ih je dobilo pomoć i djeca su s radošću i zahvalnošću uzvikivala: "Dobio sam..." Mogu

Uz vjeru i dobra djela

ići u školu!" A ostali još uvijek čekaju...

Početak školske godine je period najvećih stresova i nemira roditelja, koja nemaju osnovno za život, a trebaju najmanje 150 dolara da dijete ide u školu. I dok mnogi izabiru najskuplje škole, najbolji materijal i odjeću, mnoštvo traži kako će kupiti barem osnovno i odjeću koju su drugi poklonili ili bacili, jer imaju novu.

U toj zabrinjavajućoj situaciji drži nas vjera, koja je praćena dje-

lima milosrdne ljubavi, pa nas ne može obeshrabriti beznađe. Isus nam predviđava parabolu bogatoga i Lazara. Kako se kaže u istom evanđelju, situacija obojice se mijenja, što je istina. Situacija promjene je posljedica života koji su živjeli. I u slučaju bogataša očito je da nije znao prepoznati siromaha Lazara kao brata.

Papa Franjo nas upozorava na poteškoće u želji da budemo prisutnost Božje ljubavi i milosrđa među siromasima, migrantima,

iz života naših misionara

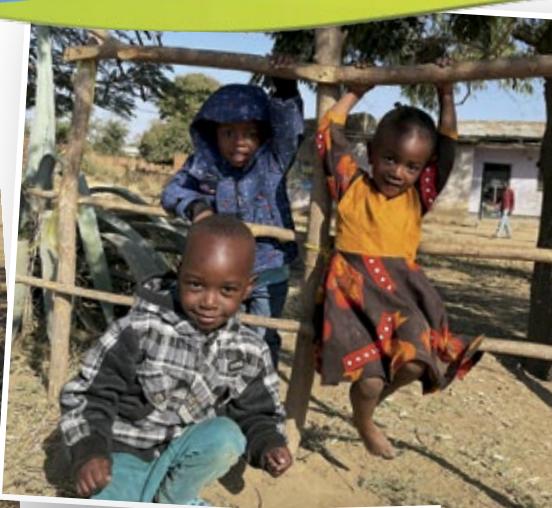

žrtavama rata i tolikih stvarnosti koju kao Crkva uz velike žrtve pratimo, žečeći svjedočiti njegovu ljubav, ali, nažalost, uvijek ne dospijevamo. Koji su koraci u tom našem praćenju i što napraviti da naša stajališta budu evanđeoska u našim mjesnim crkvama, pita se i Dikasterij za integralni razvoj čovječanstva.

Za nas u Latinskoj Americi važan je lančani pokret REPAM, koji traži nove puteve kao platformu za odgovor novim izazovima i potrebama Crkve da bude odgovor na univerzalne probleme današnjice. Kao učenici i nositelji Božje riječi, nastojimo prepoznati i prihvati problem i probuditi svijest, dajući prednost osobnomu rastu djece i mladih, boreći se i ukazujući na nepravdu nejednakosti društva, zamisljujući ekonomiju koja poštuje ljudska prava i sluša vapaj Zemlje i siromaha. Pozivamo na poseban način i naše mlade, koji će biti nositelji i život novih projekcija Crkve i misijskih puteva.

Želimo biti, i na to nas poziva evanđelje, izraz milosrdne Božje ljubavi prema raznim potrebama naše braće u ovoj mjesnoj Crkvi, tako potrebnoj naše i vaše otvorenosti i ispružene ruke velikodušnosti, zahvaljujući od srca našoj braći koja imaju duboku vjeru i velikodušnost prema misijskoj Crkvi.

Upravljamo i molitvu Isusu i njegovoj Majci, Kraljici Svetе Krunice za sve vas, dragi dobročinitelji misija, za našu Hrvatsku Crkvu i za čitav Božji narod, da naše zajedništvo urodi novim duhom vjere, nade i ljubavi.

TANZANIJA
– don Nikola Šarić

Dragi prijatelji, Župa Dakawa osnovana je 2. veljače 2004. od domaćeg ordinarija mons. Telesphorea Mkudea. Odijelila se od Župe svete Monike iz pastoralnih razloga: udaljenost, stanovništvo u porastu.

Zahvaljujući riječi Wami, koja protjeće kroz to područje, uzgaja se riža, kukuruz, sunčokret, šećerna trska, a u dogledno vrijeme trebala bi proraditi tvornica za preradu šećerne trske. Prisutno je i stočarstvo, najviše kod plemena Masaji. Uz rijeku se i vrtlari u sušnom periodu. To sve pridonosi prirastu stanovništva.

Mjesec kolovoz bio nam je mjesec radosti i veselja, a kako i ne bi kad smo slavili tri važna dogadjaja, i to povijesna. Dva naša mladomisnika, Henry Kanyau i Pantaleo Makoa, imali su svoje mlade mise. Henry 17. srpnja 2022. u župnoj crkvi u Dakawi, koja je posvećena

Pola stoljeća u službi Evanđelja u Tanzaniji

Gospodarstvo Krunice, a Pantaleo u filijalnoj crkvi Dobrog Pastira u Sokoinieu.

Ja sam slavio 50. godišnjicu svećeništva 28. kolovoza 2022. u Dakawi, ali na novom terenu, gdje će biti nova župa, jer su ovdje, gdje smo sada, u vrijeme većih kiša poplavne, tako da moramo hodati u čizmama. Crkva, svećenikova kuća i ostali objekti nam pucaju jer su nekoliko mjeseci u vodi, gotovo iz godine u godinu. Rijeka Wami udaljena je 700 metara, a nema nikakvih nasipa. Na novom terenu voda može doći, ali i otići, jer je teren, ipak, malo užvišeniji. Tu je sagrađen i dječji vrtić, gospodarstvo u izgradnji je nova župna kuća, a u skoroj budućnosti i nova crkva, ako budeмо imali izvora. Prostor je golem, 30 hektara, i sve je već ogradi.

Na misnim slavlјima bio je lijep broj svećenika, časnih sestara, kao i tisuće i tisuće vjernika, uz prethodne duhovne pripreme koje smo imali po selima.

Na mojoj jubilarnom slavlju bila su obojica naših biskupa iz Biskupije Morogoro, mons. Telesphore Mkude, koji je u miru, i mons. Lazarus Vitalis Msimbe, aktualni ordinarij.

Napose su uzveličali slavlje Jakov Banić, povjerenik za misije u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, časna sestra Siksta Palesko, iz Trilja, i mojih šestero rođaka (Nena Vuković, Andelka Vuković, Andela Održljin, Iris Cota, Miro Bradarić, Antea Bradarić). Njihov dolazak nas je sve obradovao. Donijeli su mi misno odijelo za moj jubilej, a to su pripremili časne sestre s Marjana i zato im

Misijski mjesec nikada ne prestaje

ZAMBIJA
– don Boris Dabo

najljepše hvala. Uz pomoć drugih dobrotvora, darovali su i crkveno posude i za svakog biskupa jedan kalež. Donijeli su i kip Presvetog Srca Isusova, čime su obradovali društvo Presvetog Srca Isusova u župi. Svi su oni došli s dva puna kovčega, a vratili se s jednim polupraznim. Neka im je hvala i dragi Bog neka naplati njihovu volju, trud i zalaganje da to sve stigne na odredište! Vraćaju se obogaćeni afričkom kulturom, veseljem, ljubavi prema Bogu i čovjeku.

Na kraju svakog slavlja župnik Dražan Klapež je zahvalio svima radosnim riječima i zaželio da se opet skupimo drugom zgodom, prigodom sljedećeg slavlja.

Ja od svega srca zahvaljujem svima koji su me pratili molitvama, žrtvama, materijalnim dobrima tijekom ovih pedeset godina mojega misijskog djelovanja u ovoj lijeponoj, miroljubivoj zemlji Tanzaniji.

Neka dragi Bog svima uzvrati stostruko za sva vaša dobročinstva koja su učinjena za širenje radosne vijesti!

Prošli je mjesec bio misijski mjesec. Tamo ga vi zovete listopad. Ovdje je počelo proljeće i mogli bismo ga nazvati listorast. U Zambiji je vruće, kao što čujemo da je bilo kod vas ljetos. No mi se ovoj suhoj vrućini ne čudimo, to je u redu. Rujan je bio stvarno suh, ni traga travi i zelenim krošnjama. U mjesecu listopadu počinju cvjetati neka stabla u šumi iako još nema ni traga kiši. Kako je priroda čudesna! A onda kod vas dolazi mjesec studeni, a nama se povećava vrućina i počinje kišna sezona.

Umislima nam je i dalje misijski mjesec, a on nama ovdje traje cijelu godinu! Isusovu riječ „bit će mi svjedoci“ mi slušamo sada opet u novom kraju, sad smo opet kao ono nekada, prije puno godina, uz rijeku Mashi, koja dijeli Zambiju od Angole. Tu nas je Gospodin opet doveo da mu budemo svjedoci (papina poruka za

Misijsku nedjelju). Neki se sjećaju da smo nekada bili u kraju Shangombo, uz rijeku Mashi. Je li to slutnja, ili poziv ili što drugo da smo opet tu, uz istu rijeku? Godinama smo bili uz rijeku Zambezi, tu su nam i dalje neka središta, kao u Mazibi, a neka smo središta završili i predali, kao Misiju Njoko i Misiju Nawinda, i sad je ondje župnik zambijski svećenik.

Poslani na rubove

Ovo ovdje nam je opet nova misija, jer Učitelj uvijek govori neka idemo dalje i uvijek nas vodi na rubove, u daleke krajeve. Ne možemo ga pitati zašto baš mi i zašto baš onamo, kada ima i većih centara tu bliže, jer znamo da nas on želi baš ondje. Moramo, doduše, tu potrebu odlaska ponekad objašnjavati crkvenim poglavarima, biskupima, jer nas nekada taj poziv vodi na teritorij dvije biskupije u isto vrijeme. Trebamo uvijek dobiti suglasnost mjesnog biskupa. Trebamo to ponekada objašnjavati i župnicima koji su zaduženi za taj teritorij ali

ga ne uspiju pokriti. Prevelik je, a putovanja šumama i ravnicama skupa su i zahtjevna, osobito za domaći kler. A budući da vidimo da je ondje narod bez Crkve kao ovce bez pastira, želimo se, kao i Učitelj, naći s njima. To je život nas misionara ovakve vrste. Ima i drugih načina misijskog rada, svatko ima svoj poziv.

„Dragi vjernici, kojim jezikom da vas pozdravim?“

Jednom, to je bilo na božićno jutro, počeo sam misu u udaljenoj postaji govoreći ovako: „Dragi vjernici, ne znam kako da vas pozdravim – engleski ne znate, hrvatski ne znate, sifve još nisam naučio, sivkamaši sam zaboravio, ni jezik sisandžo ne znam, pa zaželit ću vam sretan Božić na jeziku koji znam, a i vi ga prilično znate iako nije vaš, a to je silozi: «Mubeni Chilisimasi Yende!» – ‘Sretan Božić!’ Božji Sin se rodio za nas i sad je po našoj Crkvi prisutan tu među nama. Mi ga primamo, upoznajemo, za njim idemo i on nas tako upućuje Božjim putem. Zato je Crkva tu i po njoj on djeluje. Tako je on htio. Da nema Crkve, to jest nas ovdje okupljenih u njegovo ime, on ne bi mogao biti uspješan ovdje u vašem selu. Mi ga po našoj vjeri primamo i dajemo mu moć da čini Božje stvari tu među nama. Nekoć davno u svojem selu Nazaretu nije mogao činiti Božja djela – čudesna, jer mu narod nije vjeroval. A hoćemo li mu mi vjerovati? Po

našoj vjeri on, Bog svemogući, dobiva moć da čini Božja djela među nama.“ Nadam se da su razumjeli što sam htio reći. Ja jesam. Znam da je otvaranje crkve dovođenje Isusa blizu njima. Crkva je Isusova prisutnost u selu. Po njoj dovodimo nebo na zemlju da bismo po njoj mi mogli na nebo. Zato je crkva nužna u selu.

Obratio se na propovijed katehista Petra

A onda smo čuli da u selu Mwanzi narod želi crkvu. Oho, to je zanimljivo. Nije to baš ni blizu, autom se putuje, zavisno o sezoni, od tri do četiri sata. Ranije je njihovim selom prošao Petar, naš animator, ostao je s njima nekoliko dana i vratio se sav veselo. Kaže da narod želi da i u njihovu selu bude crkva. Onda je i misionar otišao s ekipom, da to od njih čujemo. Tad je, za vrijeme službe riječi, ustao jedan mladi gospodin i rekao da je on toga i toga datuma bio obraćen,

kad je čuo propovijed animatora Petra. To moram upamtiti, mislio sam. I ja bih bio ponosan da tako tko i o meni kaže! Kad su nam potvrđili da žele naučiti moliti, poslali smo onamo drugog animatora, koji se zove Mwinga, i eto ga ondje već nekoliko mjeseci, poučava ih i moli s njima. Podigli su zgradu s limenim krovom, koji smo im mi poklonili, i tako nastaje nova zajednica Isusovih učenika. Hoće li uspjeti i hoće li u njihovu selu biti živa Crkva i hoćemo li i ondje jednom imati krštenja? Ne znam. A oni iz okolnih sela sada promatraju što će biti u Mwanzi, pa će nas možda i oni pozvati. Možda. Ako ne, idemo mi k njima!

Učitelji riječi

Onda, da bismo bolje evangelizirali već postojeće zajednice i otvarali nove, organiziramo program za mlade: *Učitelji riječi*. Njih poučava animator Mwinga. Tako želimo da se evangeliziranje nastavi i kada misionar više ne bude s njima. Trebamo stvarati nove apostole, kao što je Učitelj stvorio svoje.

I oni bi crkvu

Na drugom kraju od centra doznajemo da se ljudi zanimaju za vjeru, tamo u suprotnom smjeru uzduž rijeke. Šaljemo onamo Francisa i Filipa. Oni hodaju 60 km, ostaju s njima nekoliko dana i vrate se s vijestima da i onđe narod želi crkvu. Kako ih podržati i naučiti ih moliti? Misionar ne može, a i ne treba odmah onamo. Nazvao sam voditelja crkve iz Dihehe da organizira skupinu i da odu onamo. Treba ljudi poučiti i podržati. I tako gotovo svaki dan. Misiji rad ne prestaje, to je stil života. To su misije koje želimo i poziv na koji odgovaramo. Kada Isus zove, onda i daje moć. Svako jutro, dok čitam riječ Božju od tog dana, Isus obično nešto novo kaže što treba podijeliti s drugima. Ne znam dokad će od mene to tražiti, on će mi već reći kada bude dosta.

Gradimo još jednu bolnicu

Suradnja s prijateljima misija iz Hrvatske dolazi opet na vidjelo dok gradimo još jedan zdravstveni centar. Ovaj je opet u novoj misiji – Sinjembeli. Istomu poduzetniku u Hrvatskoj će ovo biti treći, a nama peti. Isus je liječnik i tijela i duše. I to opet

ovde čini po svojoj Crkvi. Liječi i spašava svoj narod našom pomoći.

Učenički domovi – pomoć mladima u odgoju i školovanju

Osobito se veselim da smo u dva centra mogli sagraditi i otvoriti učeničke domove za srednjoškolce, koji u državnu školu dolaze iz udaljenih sela i nemaju gdje stanovaći. Mi smo ih primili. Ponekad im dadnemo hranu, kada imamo. Usto ih učimo moliti i poučavamo u vjeri. Nisu svi katolici, a to ni ne tražimo. No svi znaju molitvu Oče naš ili, ako ne znaju, nauče. Ne silimo ih da postanu katolici, ne. Ali im pomažemo da završe školu, i to nam je dosta. Bog će učiniti ostalo. Jedan takav dom je u Mutwi, a drugi u Sinjembeli. Svaki prima do 60 učenika i učenica.

Završna molitva dana ispod zvjezdanih nebaca

Volim navečer slušati njihovo pjevanje i molitvu dok šećem afričkim zvjezdanim nebom ispod Južnog križa na jugu i Sjevernog medvjeda na sjeveru, a ja tu ispred svoje kuće u Africi. Bože hvala ti!

Razgovor s najpoznatijom hrvatskom dječjom književnicom i omiljenom učiteljicom Sanjom Polak

? **Tko je Sanja Polak, kako biste se opisali i predstavili našim čitateljima?**

! Ime mi je Sanja, a prezime Polak. Imam 54 godine, visoka sam 172 cm, a teška 78 kilograma. Od sedme godine pa sve do danas idem u školu, razmišljam i družim se s djecom. Moja životna misija je poticanje djece da čitaju, da misle, da budu svoji i da prepoznačaju ljepotu i dobrotu u svakom danu.

? **Kako ste razvili ljubav prema čitanju i knjigama te što vas je potaknulo na pisanje?**

! Počela sam pisati kad sam željela djecu potaknuti da više čitaju. Pomislila sam: „Možda bih mogla napisati neku priču svojim učenicima u razredu, pa bi možda s većim zanimanjem čitali što sam ja napisala.“ I tako su nastale moje prve priče, pisala sam ih učenicima u svojem razredu i njima se to veoma svidjelo. Bilo je to prije više od 30 godina.

? **Koja je vaša omiljena knjiga?**

! Meni su knjige poput vlastite djece. Sve knjige koje želim pročitati, kupujem, pa su onda istinski moje. Svaka je kupljena s nekim razlogom, pročitana u nekim određe-

nim situacijama, svaka moja knjiga na mojim policama ima neku posebnu priču i razlog zašto je postala moja. Kako je teško majci izabrati među svojom djecom omiljeno dijete, tako je i meni teško izdvojiti samo jednu knjigu kao omiljenu. Sve knjige koje su ušle u moj život i ostale na mojim policama omiljene su mi, jer su u meni ostavile neki trag i na tome sam im veoma zahvalna.

? **Predajete u školi, pa ste u stalnu kontaktu s djecom. Što ste od djece naučili?**

! Djeca ne komplikiraju, uživaju u jednostavnosti, pretežno su bezbrižna, istinska, svoja. Često su nasmijana, vrlo su pokretna, obožavaju kretanja, stalno su u pokretu, rade su prirodi i ne podnose davež u bilo kojem obliku. Ponekad se pitam tko odrasle ljudi odgojem tijekom godina odrastanja „pokvari“, pa ljudi postanu često suprotnost onomu najljepšem što im djetinjstvo ostavlja.

? **Zašto ste postali učiteljica?**

! Kao srednjoškolka bila sam kreativna, znatiželjna, radosna, dinamična – nekako sam u sebi osjetila da bi to moglo biti dobro zanimanje za mene. I nisam se prevarela!

? **Što mislite, kako bi trebala izgledati škola u koju bi djeca išla s veseljem?**

! Školu čine odrasli ljudi koji u školi rade. Tim ljudima ne bi trebalo biti ništa teško, trebali bi biti vrlo budni i misliti i raditi sve da im bude dobro. Djeci trebaju sretni učitelji. Sretni i slobodni. Svaka škola, svaka učionica trebala bi imati staklenu stijenu s vratima koja vode na travnatu površinu. To bi bila škola koju zanima dijete, sadržaj, a ne forma. Svaka učionica trebala bi imati puno biljaka i svoju razrednu knjižnicu s puno knjiga. Osim toga trebalo bi biti puno raznobojnih jastuka i puno smijeha, slobode, uz obvezno ukidanje školskog zvona.

? **Zašto djeca imaju poteškoća s čitanjem i neka djeca ne vole čitati?**

! Djeca imaju poteškoća s čitanjem jer čitaju pre malo. Usvajanje tehnikе čitanja je treniranje. Svakod-

nevno treniranje čitanja u početnim razredima dovodi do čitača koji čita glatko i koji, tek kad je stigao na tu razinu, može bez ometanja primati sadržaj teksta koji čita. Problem kod čitanja je da djeca od 1. do 4. razreda ne čitaju svaki dan petnaest, dvadeset minuta samostalno u tišini i ne uvježbaju čitanje, ne stvori se navika čitanja i to sprječava ulazak u pravu čitateljsku čaroliju. U početku učenja čitanja, djeca vole čitati, vole čitati svima na glas, ali ih, nažalost, odrasli nemaju vremena slušati kako čitaju, pa onda i djeca izgube polako volju.

Postoji velik broj zabavnih aktivnosti odraslih i djece u usvajanju čitanja, ali danas je djitetu jednostavnije upaliti koji od ekrana nego ga slušati kako čita i trudi se pročitati lijepo i razgovjetno. Čitanje je višestruko ponavljanje, zahtijeva dosljednost i zaista svakodnevno čitanje u prvim razredima osnovne škole, a o tome se pre malo piše i govori, pa mnoga djeca izbjegavaju čitanje. Osim toga problem je da se djeci ponekad daju tekstovi za čitanje koji im uopće ne odgovaraju, koji su im nerazumljivi ili nisu dovoljno atraktivni, pa i u to treba uložiti dodatni napor. Rijetko kada djecu pitamo kako im se sviđa koja priča. Više vjerujemo književnim teoretičarima i učiteljima nego djeci koja je knjiga za njih.

? **Koju knjigu (ili knjige) bi svi ljudi trebali pročitati da svjet bude ljepše mjesto?**

! Mislim da svijet ne će postati bolje mjesto ako ljudi samo počnu više čitati knjige. Svijet će postati bolje mjesto ako svaki pojedinac polazi od sebe, svojih postupaka, svojeg ponašanja i kreće od sebe, popravljanjem sebe da bude djelič boljeg svijeta. Mi smo ljudi koji, zapravo, bježe od sebe. Lakše je baviti se drugima nego samima sobom. Uz više introspekcije, osamljivanja, tištine, razmišljanja o smislu života i ustičtanjem literature koja govori o pravim istinskim vrijednostima, svijet bi mogao biti bolje mjesto. Meni je Novi zavjet često divna literatura kada želim promatrati sebe u odnosu prema sebi samoj i prema drugima.

? **Kako je najbolje razveseliti djete?**

! Zagrljajem, pitanjem: „Što te muči?“ I čestim šaptanjem na uho: „Volim te!“

?

Što djecu najviše rastuži?

! Mislim da su to nevidljivost, hladnoća i rigidnost, često i nespremnost da razumijemo što nam dijete želi reći. Mnoga djeca su danas pre malo vidljiva od onih koji su im sve i koje vole. Nama učiteljima je zadatak da vidimo i onu djecu koja uopće ne žele biti vidljiva. Osim toga djecu rastuži nepravda, previška očekivanja koje postavljamo pred njih i koja čak i tako mali oni postavljaju pred sebe. Djecu rastužuje osjećaj nedostatka ljubavi i razumijevanja.

?

Što mislite koji su najveći izazovi i problemi današnjeg čovjeka i društva?

! Mislim da je to trenutno postojanje interneta i svih mogućih ekrana koji su oko nas. Previše se živi virtualno, a pre malo uživo. Sve je dostupno, ljudi upijaju raznorazne informacije koje im uopće nisu od koristi i samo se time truju. Ne kažem da je internet štetan, koristan je, ali ljudi ga nekontrolirano koriste i pretjeruju, a ni jedno pretjerivanje nije dobro. Internet nam pomaže da glumimo da smo zajedno, a zapravo nismo. I internet stvara opasnu ovisnost, koje mnogi nisu svjesni. Najveći izazov današnjice nedostatak je stvarnog susreta, stvarnog doživljaja. Sve je površno i nabrzaka. A priroda nam jasno pokazuje da treba živjeti polako, u ciklusima, samo čovjek u gradovima rijetko

nađe vremena za istinski doživljaj prirode i primanje njezinih savjeta.

?

Mnoga djeca u misijskim zemljama nemaju pristup obrazovanju i nepismena su. Ne samo djeca, nego i odrasli. Što mislite o tom problemu?

! To je tužno i pokazuje paradox života na planetu Zemlji. Puni smo kontrasta i nevjerojatno je da u današnje doba nema načina da sva djeca na svijetu imaju jednake uvjete odrastanja. Za oružje i rat svijet ima, a za djecu i obrazovanje nema. To je zaista pretužno i nemoć da se to promijeni zaista me ljuti.

?

Koja bi bila vaša poruka čitateljima Radosne vijesti i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?

! Živite polako, slavite život, svaki udah i izdah, ekrane zamjenite prirodnim pejzažima, hodajte i neka vam uvijek najvažnija osoba bude ona s kojom ste upravo tog trenutka. Svesnost je vrlo važna, a svi, nekako, u današnje ubrzano vrijeme većinu vremena živimo nesvesno. Osim toga treba osloboditi srce, potpuno ga otvoriti i pustiti slobodno ljubav prema svima. Onako kako nas Isus uči, onako kako o ljubavi pjeva Poslanica Korinćanima. Radite i radujte se!

Molimo da se djeci koja trpe – onoj koja žive na ulici, žrtvama rata, siročadi – omogući odgoj te da mogu otkriti obiteljsku ljubav.

 Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Ako bismo htjeli nabrojiti razloge zbog kojih djeca trpe, jedva bi nam ispis tih razloga stao na ovu stranicu. Papa ovog mjeseca preporučuje samo najteža trpljenja djece i sve ih na tri, jer su to najtragičnija i najraširenija trpljenja. Uvijek se, pogotovo za djecu koja su žrtve rata, ističe da trpe nevini. No nevini su svi oni kojima se ratom želi oduzeti identitet ili dio identiteta. Kada rat ostavi iza sebe brojnu siročad, kad se društvene i državne strukture jedva mogu pobrinuti za sve pučanstvo u obnovi nakon rata, posljedice se dugo osjećaju. Kad je riječ o djeci, onda su te posljedice tragičnije, jer se njima ne piše posve sretna budućnost. To je ono na što bi se upravo državne vlasti imale usredotočiti. Odrasli, koji su, uostalom, i začetnici ratova i sukoba na svim razinama zbog

svojih sebičnjačkih interesa, morali bi i s vidika brige za djecu voditi računa o posljedicama svojih zlodjela.

O svemu bi nam tome i naši misionari i misionarke mogli pisati romane. A oni, ne samo hrvatski misionari i misionarke, nego i mnogi drugi, nastoje se posebice usredotočiti na goleme potrebe djece u misijskim krajevima. Oni im ne donose samo radosnu vijest, nego im omogućuju i radost življenja na različitim poljima, posebice u školstvu, odgoju, zdravstvu. Prisjetimo se samo našeg oca Ante Gabrića, koji je sa svojim suradnicima, uz pomoć svojih prijatelja po svijetu i u domovini, ne samo gradio crkve, nego i nasipe, otvarao škole i dispanzere. Naše pak misionarke ponajviše svojim zdravstvenim djelovanjem, osim evangelizacijom, pružaju mnogo potrebitoj djeci barem malo svjetla i

nade za njihove buduće dane. Posebno Papa želi da djeca nađu potrebnu ljubav, naročito u obiteljima. Samo prava ljubav može ispuniti sve praznine i izlijeviti rane da nas osposobe za životne odgovornosti. Tu bi svijest odrasli imali iskazivati, a ne u različitim neurednostima i nedoraslošću djelovati na štetu već ionako slabih i unesrećenih.

Svi se ti problemi proučavaju i na međunarodnoj razini, od Ujedinjenih naroda, FAO-a, Unicefa i drugih organizacija, što je vrlo potrebno da bi se probudila svijest ljudi po svem svijetu o tim gorućim problemima djece. Molitveni pak zauzetrici poduprijet će i nastojanja Svetog Oca, kao i misionara te međunarodne zajednice, pa te goruće probleme prate svojim molitvama i združuju ih s Isusovim prinosom Ocu za dobro svih.

Misijska izložba za Haiti

Misijska izložba pod geslom „Gradimo zajedno kuću Malog Isusa u Haitiju“, u organizaciji služavki Malog Isusa i Prijatelja Malog Isusa, otvorena je u subotu 15. listopada 2022. u „Kući navještenja“ na Gromiljaku.

Program je vodilo dvoje prijatelja Malog Isusa iz Gromiljaka, Gabrijela Andelić i Antonio Pecirep. Nakon uvodnih poticajnih riječi voditelja programa, uslijedilo je čitanje pisma nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela u BiH mons. Luke Tunjića, koje je pročitala Ivana Buzuk. U svojem pismu mons. Tunjić je napisao: „Radujem se zajedno s vama izložbi koja će pomoći nastojanjima sestara misionarki u Haitiju, pogotovo sada kad je u tijeku realizacija zahtjevna projekta koji su započele, ali koji će se, uz Božju pomoć, zalaganje s. Liberije i s. Ane te našu pomoći i pomoći prijatelja misija realizirati u predviđenu roku, a na dobrobit siromašnih i potrebitih koji su najbliže prijatelji Malog Isusa.“ Potom je izrazio žaljenje što zbog unaprijeđenih preuzetih obveza ne će moći nazočiti otvaranju misijske izložbe te zahvalio svima na suradnji.

Potom je pročitano pismo sestara iz Haitija, s. Liberije Filipović i s. Ane Uložnik, koje je pročitala Iris Kunštek. Uz riječi zahvalnosti, sestre misionarke ispričale su jednu zgodu, koju prenosimo u cijelosti: „Jednu siromašnu i veoma bolesnu bakicu Nicole, našu veliku prijateljicu i moliteljicu, odvele smo u bolnicu jer je imala tešku anemiju. Svaki dan smo ju posjećivale, uredivale, kupale, češljale, hranile te se s njom molile. Budući da je u bolnici bila u sobi s više drugih pacijentica na liječenju, naša briga je posebno zapela za oko jednomu gospodinu koji je došao posjeti svoju majku. Vidjeli smo da nas krajicom oka promatra više dana. Jedan dan on pita svoju majku tko je ta starija žena,

rekavši da je zasigurno neka bogata gospoda koju dvore bijele časne sestre. A naša Nicole je to čula i odmah mu odgovorila da je ona siromašna, da nema nikoga svoga i da živi u azilu, kući za siromahe, u kojoj sestre skrbe za nju i druge ljude u potrebi. Čovjek je ostao šokiran njezinom pričom, ali i brigom bijelih sestara za jednu sroticu. Kad smo mi stigle navečer, čovjek nam je prišao i rekao da se divi našoj ljubavi bez računice za nekoga tko nema nikoga svoga. Na to smo mu rekli da mi s puno ljubavi služimo Malomu Isusu, koji je skriven u našoj Nicole i da u njoj i mnogim drugima trpi bol, žeđ...“ Sestre misionarke zatim su priopćile da svakodnevno podijele oko 80 obroka siromasima u mjestu Petit Goave, posjećuju obitelji koje su u velikim potrebama i pomažu školovanju djece. Na kraju pisma prenijele su veselu vijest, koju prenosimo u cijelosti: „S vama još želimo podijeliti jednu našu veliku radost, a to je da smo prije nekoliko mjeseci započele gradnju kuće Malog Isusa. Radujemo se toj kući jer će nam omogućiti lakše i šire misijsko djelovanje u radu s djecom, mlađima, siromasima, i svima onima koji budu tražili duhovnu i materijalnu okrijepu. Radovi su u tijeku i odvijaju se polako, prema finansijskim mogućnostima...“

Zbor „Ancora“ iz Prisoja potom je razveselio nazočne svojim glazbenim izvedbama.

Misijska je izložba i ove godine okupila velik broj posjetitelja, a

otvorenje je proteklo u iznimno svečanu tonu. Vrlo nadahnutim govorom izložbu je otvorio Ivan Bebek, župnik iz Prisoja, koji se osvrnuo na poruku pape Franje te i pozvao nazočne da ostvare sebe tako da pomognu najpotrebitijima. Na kraju je podsjetio da se poziv da budemo svjedoci odnosi ne samo na svećenike i časne sestre, već i na sve vjernike. Stoga je pozvao sve da dobrim djelima grade mozaik kuće Malog Isusa u Haitiju.

Nakon otvorenja izložbe nazočni su se uputili u obilazak izložbe, na kojoj je svatko pronašao nešto za sebe i za svoje najmilije.

Svi prihodi od izložbe namijenjeni su isključivo za gradnju kuće Malog Isusa u Haitiju, gdje djeluju služavke Malog Isusa s. M. Liberija Filipović i s. M. Ana Uložnik.

S. M. Ljilja Marinčić

Ministranti u molitvi za misije i misionare

„Župa koja zanemaruje misijsku djelatnost, zanemaruje najkatoličkije od svih katoličkih djela i najapostolskije od svih apostolskih djela.“ (Sv. Ivan XXIII., papa)

Pod geslom „U revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite“ (Rim 12, 12) održan je u subotu 15. listopada ove godine dekanatski susret ministranata Dugogorskog dekanata u Župi uzvišenja Svetog križa u Dugom Selu.

Susret je održan pod vodstvom vlč. Matije Pavlakovića, člana Povjerenstva za pastoral duhovnih zvanja Zagrebačke nadbiskupije, koji je, uza službu rektora Međubiskupijskog sjemeništa u Zagrebu, posebno zadužen za pastoral ministranata i osnovnoškolaca u Zagrebačkoj nadbiskupiji, a od ove pastoralne godine obnaša i službu ravnatelja Papinskih misijskih djela u Zagrebačkoj nadbiskupiji, tako da je susret bio obilježen upoznavanjem ministranata s misijskom djelatnošću i mogućim angažmanom ministranata u misij-

skom pastoralu u svojim župnim zajednicama.

Na susretu je vlč. Pavlaković okupljenim ministrantima predstavio život i djelo mlade laikinje Jeanne Bigard, koja je zaslužna za osnivanje Papinskoga misijskog djela sv. Petra apostola, a zatim su ministranti pobliže upoznali na koji način postati duhovna i materijalna potpora u ostvarivanju tog djela, koje za cilj ima jednu od najhitnijih potreba u širenju evangelizacije: obrazovanje i formaciju mjesnog svećenstva podizanjem i održavanjem sjemeništa u misijskim zemljama. U tom smislu svaki ministrant dobio je misijsku kutijicu, u koju će naredni mjesec ubacivati svoj dar za nova duhovna zvanja te izgradnju novih sjemeništa i bogoslovija na misijskim područjima. Sakupljene darove vlč. Pavlaković predat će Nacionalnoj upravi PMD-a u RH.

Uz mnoštvo igre u prostorijama župnoga pastoralnog centra i dvostrušnog kompleksa u Lukarišću, ministranti su pristupili i sakramentu pomirenja, a potom sudjelovali u molitvi Misijske krunice te euharistijskom klanjanju nadahnutu djelima bl. Pauline Jaricot, utemeljiteljice

Djela za širenje vjere, koju je papa Franjo proglašio blaženom u svibnju ove godine.

Vrhunac susreta bila je sveta misa u velebnoj crkvi uzvišenja Svetog križa, koju je predvodio vlč. Matija Pavlaković, u koncelebraciji s domaćim župnikom vlč. Tomislavom Kraljem i uz asistenciju đakona Ivana Raljušića, CPPS. Impozantno je bilo vidjeti mnoge dječake i djevojčice kako u svojim ministrantskim haljinama s misijskom krunicom oko ruke prate bogoslužje, a njihovi predstavnici – svaki iz jedne župe – poslužuju kod oltara. Liturgijsko pjevanje predvodili su mlađi animatori župe domaćina, uz pratnju na gitarama sjemeništaraca sa zagrebačke Šalate.

Na kraju misnog slavlja vlč. Pavlaković predvodio je u zajedništvu sa svim prisutnim ministrantima molitvu za duhovna zvanja (i ona misijska) koju je sastavio sv. papa Ivan Pavao II. Cijeli susret ovjekovječen je zajedničkom fotografijom te podjelom misijskih nagrada svim sudionicima, koje su za tu prigodu prijavljene u suradnji s Nacionalnim uredom Papinskih misijskih djela u RH.

Bdjenje uoči Misijske nedjelje

Uoči ovogodišnje Misijske nedjelje u Župi Vodinci uprigođeno je misijsko bdjenje. Prigodni duhovno-molitveni program započeo je molitvom Krunice, koju su predvodili župnik Ante Šiško i krizmanici, a svaka desetica slavnog otajstva molila se za drugi kontinent, s nakanom za misionare i misionarsko djelovanje.

U središnjem dijelu bijenja Gutenberg Hounye, bogoslov iz Benina, široka osmijeha, brojnim je prisutnim vjernicima predstavio svoju

državu, ističući sve važne podatke, od površine zemlje, broja stanovnika, razvijenosti gospodarstva, hrane, broja jezika koji se govore do religijske pripadnosti stanovništva. Posebno je istaknuo znatan broj stanovnika koji si ne mogu priuštiti tri obroka dnevno.

Bdjenje je završilo kratkim klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, koje je predvodio župnik, a animirao zbor mladih „Glas srca“.

UŽupi sv. Lovre održana je 8. listopada 2022. tribina za mlade s temom *Misijsko poslanje Crkve*. Predavanje je održala ravnateljica Papinskih misijskih djela (PMD) u RH s. Ivana Margarin, koja je na tu službu imenovana 15. lipnja prošle godine. Ona je mladima predstavila aktivnosti PMD-a i govorila o potrebi misijskog djelovanja svakoga pojedinog kršćanina. „Nažalost, još ima dijelova svijeta koji nisu u doticaju s civilizacijom,

rješavanju siromaštva i obrazovanja. Misionari su poslanici i svjedoci vjere u Isusa Krista“, istaknula je s. Ivana te nastavila: „Ponosni smo što i Crkva u Hrvata sudjeluje u tome misijskom poslanju sa 73 misionara i misionarki, u 23 zemlje svijeta, na četiri kontinenta.“

S. Ivana je još govorila o Djelu sv. djetinjstva, Djelu sv. Petra i Misijskoj zajednici. Pozvala je mlade da se još više uključe u misijsko poslanje te da rado mole za misije i čitaju misijski list

Nakon klanjanja u dvorištu crkve, prisutni vjernici zadržali su se na druženju uz čaj i palačinke.

**Tekst: Gordana Savić
Fotografija: Ruža Keser**

Tribina: Misijsko poslanje Crkve

– mjesecnik *Radosna vijest*, koji izlazi već pedeset godina u Hrvatskoj i u BiH. Među šezdesetak mladih bila je i skupina miovaca, članova HKZ-a „MI“ iz Trogira, koji su poslije predavanja ostali u kraćem razgovoru sa s. Ivanom Margarin. Oni su ju izvjestili o djelovanju misijske sekcije njihove zajednice. Razgovarali su i o duhovnom zvanju. Sestra Ivana im je kazala da je bila vrlo dobra rukometička u Karlovcu, gdje je igrala za RK „Dubovac“, ali da ju je ljubav prema Isusu više privukla i tako je ostavila sport i krenula za Isusom, što ju oduševljava. Mladi su ostali zadivljeni njezinim svjedočenjem i cijelim susretom. Na kraju je uslijedilo i zajedničko fotografiranje za uspomenu. (V. S.)

72 sata bez kompromisa

Svi smo misionari bio je naziv volonterske akcije koja se održala u Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj u sklopu 72 sata bez kompromisa. Na jedan su dan šest volonterka bile dio Papinskih misijskih djela, tako da se može reći da su, mada samo iz ureda, taj dan bile prave misionarke (Lucija, Petra, Ivana, Leonarda, Valentina i Dorotea).

Na početku same akcije, nacionalna ravnateljica PMD-a u RH sestra Ivana, upoznala ih je s radom ustanove i njezinim ograncima kratkom, ali zanimljivom prezentacijom. Nakon

toga su djevojke zajedničkim idejama i snagama prionule na rad. Njihov zadatak bio je izraditi dijelove kostima koje će nositi djeca noseći Betlehemsку zvijezdu uz Dan Djela svetog djetinjstva. Tako su izradivale krune od papira za tri kralja, aureolu i krila za andela, a pridile su i oko petstotinjak evangelizacijskih poruka koje će se dijeliti. Puno zadatka, ali jedan cilj – pronaći Boga u beskompromisnom darivanju svojeg vremena i svojih vještina za druge.

Po riječima naših volonterka na kraju dana, to se i ostvarilo. Bilo je lijepo vidjeti kako je njihov rad prožet smijehom, lakoćom, nesebičnošću, a najviše od svega zajedništvom, dok se u svemu osjetilo da je Bog bio prisutan.

Lucija Bedeniković

S. Vedrana u velikogoričkoj župi Navještenja BDM

Misijsko poslanje misionara ili misionarke najbolje se doživi u njihovu osobnom svjedočenju, kada sami imaju prigodu o tome govoriti. Tako je Župa navještenja BDM u Velikoj Gorici imala milost da nas je posjetila redovnica družbe Kćeri Božje ljubavi s. Vedrana Ljubić, koja 24 godine djeluje u Ugandi.

Uvodne riječi pozdrava s. Vedrani uputio je naš župnik vlc. Norbert Ivan Koprivec. Sestra Vedrana je na kraju euharistijskih slavlja s radošću govorila o svojem misijskom radu, o životu među narodom Ugande, naglasivši svoju zahvalnost Bogu i bližnjima za to što može uz pomoć tolikih dobrih ljudi pridonijeti poboljšanju životnih uvjeta. Pokušala je po primjeru života djece koja su izložena najtežim životnim uvjetima u toj zemlji pribli-

žiti vjernicima napore koji se ulažu da bi se djeca u Ugandi mogla školovati. Svaki dolazak u školu, zapravo, znači da će dijete imati obrok. Ipak, naglasila je da su njihovi školski uvjeti vrlo teški. Sestra Vedrana istaknula je važnost da se molimo za naše misionare da bi izvršili poslanje na koje su poslani te pozvala župljane da svatko pridonese onako kako najbolje može. Primjerom života u Ugandi potaknula je sve prisutne na veću zahvalnost za sve ono što imamo, jer mi imamo puno u odnosu na ljudе među kojima ona živi i djeluje. Osim o životu na tom području govorila je i o novoj misijskoj postaji, koja je tek u nastajanju i u kojoj redovnica počinju od nule, ali vodeći računa da se s

Bogom sve može. Potaknula je osobito djecu da mole za njihov uspjeh u planiranom zadatku. Na kraju mise okupljeni župljani svojim su se darom uključili u to plemenito djelo sestre Vedrane, koja se posebno brine da bi djeca u Ugandi imala što jesti i mogla pohađati školu. Sestri Vedrani zahvaljujemo na dolasku i želimo Božji blagoslov na novoj misijskoj postaji, a kao župa koja posebno njeguje pomoć misijama, rado ćemo ju svojim molitvama i konkretnom pomoći i dalje pratiti.

Tekst i foto: s. Ljubica Josić

Povodom Misije nedjelje učenici Osnovne škole fra Mije Čuića iz Bukovice i Srednje strukovne škole

iz Tomislavgrada, na prijedlog svojih vjero- učiteljica, organizirali su prodaju misijskih materijala – krunica, narukvica, kalendara. Prethodno su se za taj dan pripremali moli- tvom i izradom prigodnih plakata, da bi djeci što više približili misijski rad na- ših misionara i potaknuli ih na pomoć

Misije u Tomislavgradu

onima koji su u potrebi. Ta misijska akcija održana je 23. listopada 2022. u robnoj kući u Tomislavgradu i ispred župnih crkava u Bukovici, Seonici i Roškom Polju.

Učenici su se rado odazvali, kao i župljani, koji su svojim prilozima pomogli onima koji u vrlo teškim uvjetima svjedoče za Isusa i pomažu u širenju radosne vijesti.

Ivana Kelava Matić

Misijska nedjelja u Konjicu

U „misijsku rakijicu“ i „misijske kolačice“ uspješno smo završili našu malu priču oko Svjetskoga misijskog dana. Naša župna zajednica u Konjicu broji svega 600-tinjak vjernika, ali smo htjeli obilježiti taj važni dan i sjetiti se molitvom i prilogom naših misionara i misionarka.

Mlade snage, Josipa, Nikolina i Ana odradile su lijep posao oko štandova i animiranja. Osim materijala koje smo dobili iz Misijske središnjice dodali smo i brižno pripremljene „misijske kolačice“, a sve smo zači-

nili druženjem i nazdravili s vjernicima uz „misijsku rakijicu“.

Svoj prinos dale su i naše školske sestre franjevke iz Konjica, a vjernici su se lijepo odazvali i velikodušno napunili našu „misijsku kasicu“ s 1200 maraka. To je naš mali prilog za potrebe misija i misionara.

Te nedjelje je riječ *misije* otvarala srca, pa smo i rakiju prekrstili u „misijsku“ i radosno nazdravili za naše

misionare i misionarke. Pozdrav iz Konjica, a našim misionarima želimo dobro zdravlje i Božji blagoslov u njihovu radu!

Fra Drago i ekipa iz Konjica

Vjera mojih župljana

INDIJA

– o. Ante Gabrić

Baš je ovih zadnjih dana prialilo. Oko podne sam prispio pred Kokhonovu kolibu. On je bio u našoj školi. A bio je i vjeran ministrant. U selu je velika bijeda, pa je Kokhon otišao tražiti posao i već ga duge dane nema kod kuće. Majka mu je žalosna i plače. Uznojen i izmoren kleknuo sam pred kolibicom. Zajedno smo se pomolili za Kokhona, da bi se naskoro vratio i majku razveselio. Obilazio sam od kolibe do kolibe. Svagdje kratka molitva i blagoslov. Osobito djeci. To se nikada ne smije ispustiti. I dajući blagoslov tim Isusovim najdražima, koliko smo i mi blagoslovljeni!

Ludi zamišljeno sjede pred kolibama i s čežnjom gledaju prema zapadu i oblacima. Gledaju i mole se. Sprema se oluja.

U Okhilovoj kolibi sjeo sam na rogožinu i lijevao si vodu na glavu. Tijelo mi je, jednostavno, gorjelo. Ne znam da li ste to ikada iskušili: kao da vam iskre iz tijela izlaze. A oči su kao dva plamena. Izmore ova putovanja, ali ipak – nisi umoran. Tajna našega svećeničkog života, tajna i sreća!

Valjalo je blagosloviti nekoliko novih koliba. Katediste Piusa još nije gotova, no jer je svećenik u selu, želi on to danas srediti. Čitava grupa dječice. Rogožine prostrte i u kolibi i pred kolibom. Počeli smo lijepom pjesmom i krunicom. Sve u sreću Piusove obitelji, čitavog sela, osobito za kišu, za sjetu riže. Za sutrašnju misu skupili su između sebe milostinju. To je zavjetna misa za kišu. Dok smo molili Krunicu, tamni oblaci se nadvili i izli se prva tropska kiša, razblaživši i nesnosnu vrućinu i utješivši srca siromašnih seljaka. Djeca su od veselja zapjevala lijepu bengalsku pjesmu. Svi smo prokisli, jer je koliba tek privremeno bila pokrivena suhim palminim listovima.

Nakon toga preostalo je još nekoliko koliba. Valjalo je kroz blato. Mrak, a i klisko je, pa smo svi nekoliko puta sjeli u blato...

Večera je bila kod Okhila: riža i ispržena tikva, i uz to nešto malih račića. Malo, no od srca. Zajedno smo izmolili večernju molitvu. Od kiše čitava je veranda bila mokra, pa smo iz nekoliko rascijapljenih bambusa napravili krevet, metnuli na to rogožinu, pa si mekšaj rebra na tom Dunlopilu. A komaraca na tisuće i s krava, i s koza, i iz okolnih

bara. Krave samo udaraju nogama i mašu repom da se oslobole te krije nevolje. Mašu repom nad sobom, a mašu repom i nada mnom, jer je moj „krevet“ bio baš na kraju verande, uza štalu. I dode mi misao: „Vidiš, koji put ni rep ne bi loše došao!!!“ Te noći sanjao sam čudan san: o smokvama metkovskim... No ostale smokve na smokvama, a Ante izgriješen od komaraca u Okhilovoj kolibi. Izgriješen, no živ i zdrav – s glavom na ramenu.

Ujutro je kapelica bila puna-puncata. Zavjetna misa za kišu ujedno je bila i zahvalna. Počivao blagoslov Božji nad našim poljima i nad našim obiteljima! Pripravio sam u dvije velike zemljane posude svetu vodu, pa će oni time blagosloviti svoja polja.

Kad je tu sve svršilo, krenuo sam niz rijeku prema kapelici Gospe Fatimske. Dug je to put. Preko Boro Molakhalija i Šurdjuberija. Ljudi su čekali pred kapelicom. Imat ćemo danas križni put kroz selo. Bidhu nosi veliki križ. Prva je postaja pred njegovom kućicom. Mnogi se hindui pri-družili. Pjevajući i moleći, obiđosmo selo uz kanal. Dosta je protestanata u tom selu. Molili su nas da se zaustavimo pred njihovim kolibama. Trinaesta postaja bila je u dvorištu starice

Paramanik, udovice pokojnog Padrija Baptista. Sagnuta i godinama i bolesku, kleći u prašini pred svojom kućicom. Kod svake postaje imali smo posebne nakane. Trinaesta postaja – Gospa prima Isusa u krilo: „za starce i starice u selu i na cijelom svijetu“. Ja sam se posebno molio za tolike moje duhovne majke, koje su svojom ljubavlju i dobrotom preuzele brigu moje pokojne majke. I ova dobra starija Paramanik. Kad god sam došao u to selo, ona bi uvijek pripravila jednu čašu mlijeka i dala mi to na spomen moje drage pokojne majke. Mene je to uvijek veoma dirnulo. I dok sam joj davao blagoslov na rastanku, uvijek sam zamolio i njezin blagoslov.

125 grama ulja za 100 košara zemlje. Da samo vidite s kojim se oduševljenjem radi! Ovaj posao, ovi zajednički planovi, koji će svima koristiti, silno puno dobra čine: svi smo tako blizu jedni drugima. Mlađi, učitelji i glavari sela mnogo mi pomažu. Ima dosta posla oko toga: sve mjeriti, donijeti tu pšenicu i ulje, dijeliti raznim grupama. No kad se bratska srca slože, i olovo plivat može!

Prilike u obližnjem Pakistanu veoma su slabe. Vojska nemilosrdno ubija na sve strane. Već je i nekoliko svećenika ubijeno. Borba je to na život i smrt. Vojska Zapadnog Pakistana bori se protiv 75 milijuna Bengalaca. U tom dijelu Pakistana bili su izbori i pobijedila je Avami liga, stranka Bengalaca, i to potpunom većinom. No ti iz Zapadnog Pakistana nisu htjeli dati vladu voditi te stranke, Mujibu Rahmanu, nego su doveli vojsku, pa ubijaj. A svijet šuti. I tzv. Ujedinjeni narodi. Neka plemena po Africi i Oceaniji, nekoliko stotina tisuća ljudi, dobila su slobodu, a tu 75 milijuna ljudi izabralo je na izbora slobodu i njima se ta sloboda ne daje. To ti je politika ovog svijeta. Koliko je licemjerstva u tome! A nije Istočni Pakistan jedini slučaj. I tolike druge zemlje i narodi sa stoljetnim pravima slobode i kulture traže slobodu, no međunarodna politika to

sve prekrije raznim frazama i mirna Bosna ponosna...

Opasnosti sa svih strana

Dragi prijatelji! Još sam živ i zdrav, no poteškoća je i problema mnogo. Kao da ide iz zla nagore. Bezbožnici rovare posvuda. Počeli su se i nama prijetiti. Hoće da zastraše sve. A ionako je silna bijeda, kao posljedica poplave i vihura. Jadna Bengalija! Žetva nam je opet uništena, a srušeno nam je i na stotine koliba. Također su srušene i neke naše seoske kapelice. Baš sam zadnje nedjelje imao misu u selu Išoripuru na razvalinama kapelice. A sunce je bilo pripeklo. Tu sam imao misu, pouku, krštenja, pa mi se glava vrtjela... Poslije mise odnio sam svetu pričest bolesnoj majci našeg katehista Barnabasa. Koliba samo da se ne sruši. Krov je otisao. Morao sam ići u maloj ladici, gurajući je kroz travu i hijacinte. Zmija ima na sve strane. Baš je toga časa jedna velika ptica grabljivica nosila u pandžama zmiju, a dva crna gavrana jurnuli su za njom i oteli joj zmiju. Da ste vidjeli tu bitku!

Pohod sela sada je vrlo težak. A i mene dosta često trese groznicu. Sva je sreća da nema što tresti! Dode i ode...

Više od devet milijuna izbjeglica iz Istočnog Pakistana golem je problem za Indiju. A Pakistan prijeti čak i ratom. Bijeda tih ljudi je neopisiva. A još i novi neprestano dolaze. Daj, Bože, mira! I tu i na čitavom svijetu. Mi pomažemo i radimo koliko god možemo, pa je indijska vlada silno zahvalna Crkvi za toliku pomoć. Majka Terezija je otvorila i dosta veliku bolnicu sjeverno od Calcutte, gdje samo u jednom logoru ima oko 200 000 izbjeglica.

Ne zaboravite na nas i tolike bijednike, kojima je toliko potrebna pomoć! Prikažite svoje molitve i žrtve na tu nakanu! To je tek nekoliko redaka danas. Puno je posla, pa se na sve ne stiže.

Uz pozdrave i blagoslov, odani vam svima u Isusu

o. Ante

Blaženi Giacomo Cusmano talijanski svećenik i utemeljitelj družbe Misionari slugu siromaha

Roden je 15. ožujka 1834. u Palermu (Sicilija) kao četvrtog od petero djece mјernika Giacoma Cusmana i Maddalene Patti. Zbog rane majčine smrti (umrla je kao žrtva epidemije kolere, a Giacomo je tada imao samo tri godine) o njegovu se odgoju brinula najstarija sestra, službenica Božja Vincenzina Cusmano (6. I. 1826.– 2. II. 1894.). Od ranog djetinjstva pokazivao je naročitu sklonost i brigu prema patnicima i nevolnjicima. Ukućani su morali pred njim zaključavati ormare jer je obiteljsku odjeću poklanjao siromasima.

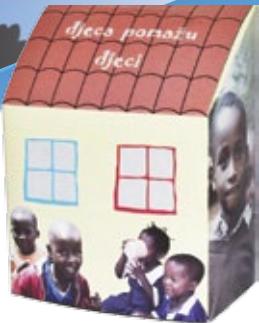
Nakon završetka osnovne i srednje škole (školovao se kod isusovaca) Giacomo je upisao studij medicinе, da bi mogao još više pomagati nevoljnim ljudima. Diplomirao je s najvišim ocjenama medicinu i kirurgiju na Kraljevskom sveučilištu u Palermu 11. lipnja 1855. Kao liječnik najviše je vremena poklanjao siromasima i nevolnjicima pa je ubrzo postao poznat kao „doktor siromaha“. Naročiti trag ostavio je u brdovitom kraju nedaleko od Palerma, u naselju San Giuseppe Jato.

S vremenom se mladi liječnik odlučio za duhovno zvanje. Za svećenika je zareden 22. prosinca 1860. u Palermu. Bio je pokornik, često je postio i spavao na križu. Nakon nekog vremena uvidio je potrebu osnivanja novoga svećeničkog i laičkog reda. zajedno s 40 svojih župljana, uz podršku kardinala Giovannija Battiste Nasellija, utemeljio je 12. svibnja 1867. dvije misionarske družbe, Sluge siromaha i Služavke siromaha (*Congregatio Missionariorum Servorum Pauperum*). Poznati su i pod nazivom Djelo „Zalo-

gaj siromaha“. I njegova sestra Vicenzena pridružila se Služavkama siromaha.

Djelovanje tih redovničkih kongregacija bilo je usmjereni na pomoć siromasima. Članovi kongregacije gradili su bolnice, sirotišta i staračke domove, brinuli su se o siromasima, bolesnicima, napuštenima i ostavljenima. Otac Giacomo Cusmano, prozvan i „don Boscom juga“, postao je od „doktora siromaha“ „ocem siromaha“. Međutim, naporan životni ritam naškodio je zdravlju oca Giacoma. Često je morao ležati u krevetu zbog vrućice, slabosti i grčeva, ali se nije predavao te je svaki dan nastojao pomagati siromašnima i nemoćnima. Preminuo je na glasost 14. ožujka 1888., u rodnom Palermu.

Papa Ivan Pavao II. proglašio ga je blaženim 30. listopada 1983. Cusmanovi sluge i službenice siromaha, misionari, svećenici, liječnici, redovnice i redovnici, uspješno djeluju i danas, ne samo u Italiji nego i diljem svijeta (Sjeverna i Južna Amerika, Afrika, Azija).

ZA MISIJE I MISIONARE

Jelka Ivekić, Crkvica 50 KM * Ljuba i Lojzo Hrgota 50 eur * N. N. 300 KM * Marija V., Banja Luka 10 eur * Trgovačka radnja „Kostila“, Čitluk 100 KM * Anto Jurić 30 KM * Marija Relota 80 KM * Iz Srednja Slatina: Ivka Božić 50 eur, Ivo i Ana Petrović 50 eur, Pava Knežević 50 eur, Pavo i Jela Galić 50 eur, Mato Miličević 200 eur, župljani župe Sv. Franje Asiškog 110 eur * Dinka Antić 200 KM * Zrinka Drmić 50 KM * Vlč. Vinko Radić 1.000 eur * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 170 kn + 250 kn + 120 kn * Sestre Naše Gospe, Zagreb 200 kn + 200 kn * Međubiskupijsko sjemenište, Zagreb 1000 kn * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn * Župa sv. Petra apostola, Duga Resa 30000 kn * Župa Gospe Loretke, Zadar 300 kn * Sestre Dominikanke, Korčula 500 kn * Sveti Jeronim d.o.o. 1000 kn * Prvostolni Kaptol Zagrebački Kanonički Dvor, Zagreb 600 kn * Župa sv. Josipa, Grubišno Polje 500 kn * Franjevački samostan Mala Braća, Dubrovnik 5000 kn * S. Tereza Pilić 2000 kn * Župa sv. Nikole biskupa, Komiža 100 kn * Danijela Žganjer 400 kn * Marija Boljunčić 2000 kn * Marinčko Hudolin 200 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Ante Matković 50 kn * Sanela Kučar 100 kn * Davor Cindrić 760 kn * Marija Peček 150 kn * Aleksandar Đura 1000 kn * Darinka Gatař 65 kn * Alen Muratović 250 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Ivana Josipović 100 kn * Danijel Kovačić 400 kn * Gabriele Vodopija 300 kn * Tihana Semijalac 50 kn * Marija Križek 100 kn * Milena Zaninović 50 kn * Kata Zubak 50 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Ustanova za uzdržavanje Klera, Rijeka 3750 kn * Gordana Radošević 100 kn * Zdenka Sever 200 kn * Veron Hrvović 200 kn * Rino Greblo 150 kn * Danijel Krizmanić 400 kn * Mara Možnik 300 kn * Ivo Nikić 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Josipa Vidoš 200 kn * Suzana Malković 100 kn * Dentalni Laboratorij Polovina Tina 200 kn * Ivanka Nikolić 1000 kn * Vinko Klarić 200 kn * Ivan Golčić 1230 kn * Eleonora Diviki 50 kn * N. N. 143 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Zlata Domović 1000 kn * Zdenka Podhraški-Relja 30 kn * Kata Sabelja 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Leonard Gujić 100 kn * Stjepan Smoljkić 100 kn * Ivo Marušić 100 kn * Nikolina Štimac Puž 50 kn * Borka Karčić 1350 kn * Katica Kralj 80 kn * Toma Vuković 2000 kn * Slobodan Škrbić 1500 kn * Tomislav Matanić 400 kn * Božidar Škarec 200 kn * Branka Maslać 200 kn * Ana i Rafael Josić 200

EUR * Gordana Jurković 200 kn * Veron Hrvović 100 kn * Josip Rajčić 40 kn + 40 kn * N.N. 44000 kn * Ana Nakić 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

T. K. 30 KM * Irena Šanjek 175 kn * Filip Babić 103 kn * Nives Horvat 100 kn * Zaja Zubčić 100 kn * Marica Vrtarić 50 kn * Branko Dragojević 350 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Jurica Granić 200 kn * Tomislav Vrdoljak 300 kn * Marija Gmaz 50 kn * Zrinka Pulić 550 kn * Pero Petanjak 100 kn * Sandro Jakopčević 300 kn * Davorka Šimanić 300 kn * Josip Kordić 150 kn * Rastislava Pedišić 500 kn * Željka Vodopija 200 kn * N. N. 143 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Darko Hercigonja 100 kn * Jadranka Bačić-Katinjić 100 kn * Klara Batina 60 kn * Dubravko Dujmić 150 kn * Veronika Radić 500 kn * Antal i Kornelija Balog 24 kn * Renato Topić 1000 kn * Vlč. Alojzije Asić 3732,50 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Obitelj Drage i Milene Jurić 278,25 KM + 76 eur + 5 kn * Obitelj Slaviša Andrić 34,10 KM * Božica Pratnemer 50 kn * Marija Nikolić 70 kn * Marija Galić 50 kn * Marija Cerčić 500 kn * Jelena Ćendo 100 kn * Mirjana Vuković 100 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * Janko Krznarević 1000 kn * N.N. 1000 kn * N. N. 143 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Tomislav Bilić 150 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Aneta Gotovac 100 KM * Jure Rupčić 1.000 KM * Marko Valjan 50 eur * Janja i Davorka Pekić 50 KM * Dijana Blažević 100 KM * Irena Šimić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Ivo Ezgeta 50 KM * Frano Radovac 50 KM * Petar Čirko 100 kn * Ivica Filipović 600 kn * Goran Šipek 6,64 kn + 50 kn * N.N. 300 kn * Renato Polić 400 kn * Vesna Hećimović 150 kn * Igor Končurat 100 kn * Ana Čirko 100 kn * Jozo Bjelanović 150 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević 100 KM * Ivanka Doko 25 KM * Komping d.o.o., Vitez 50 KM * Mihael Popinjač 100 kn + 100 kn * Dario Maradin 100 kn * Irena Topić 800 kn * Magda Vlahović 70 kn * Jasminka Jug 50 kn * Tomislav Rožić 1000 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Tomislav Vrdoljak 300 kn * J. Zrno 30 kn * Stjepan Vuzem 200 kn * Lidija Sučić 750 kn * Anica Keškić 150,48 kn * Danica Humek 20 kn * Stevo Horvat 100 kn * Sonja Kotarac Fofonjka 100 kn * Mla-

den Knežić 100 kn * Andja Mrvelj 100 kn * Ljerka Haramija 194 kn * Marija Gregić 400 kn * Grgo Mišković 250 kn * Ruža Turk 50 kn * Vesna Erdec 75 kn * Nada Vuković 50 kn * Andja Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Dubravko Tandarić 60 CHF * N.N. 500 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Milan Švigelj 50 kn * Jadranka Baučić 150 kn * Petra Baučić 144 kn * Petra Baučić 108 kn * Mara Perić 70 kn * Dragan Matijević 460 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Pero Petanjak 50 kn * Irena Maškarin 100 kn * Ljerka Išgum-Vorgić 50 kn * Blagoje Kordić 100 kn * Blaženka Bilopavlović 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Župa Presvetog Srca Isusova, Prozor 4.500 eur * N. N., Banja Luka 100 KM * Đurđica Jagarinec 40 kn * Dario Časar 150 kn * Božo Lončar 85 kn * Srećko Botrić 150 kn * Marija Vuković 150 kn * Mato Josić 200 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Mladen Crneković 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Marija Barić 20 kn * Stane Radulović 50 kn * Nikola Horvat 100 kn * Marija Daniela Krnić 1000 kn * D. Delić 240 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 100 kn * Župa Sedam žalosti BDM i sv. Križa, Kotoriba 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

N. N., Kandija 50 KM * Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Robert Skejjić 150 kn * Jakov Ostojić 500 kn * Snježana Mikec 100 kn * Anja Zorić 100 kn * Veronika Škegro 50 kn * Snježana Kramar 485 kn * Kristina Škegro 970 kn * Pamela Banovac 50 kn * Ivo Hrga 50 kn * Anita Mikec 100 kn * Mira Bakula 50 EUR * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Tihamer Martinović 20 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Josip Spajić 50 kn * A. Rimac 100 kn * Eva Damjanović 100 kn * Jelkica Štironja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Trgovačka radnja „Kostila“, Čitluk 100 KM * Kristina Jurković 200 kn * Apriori d.o.o. 750 kn * Vikica Šalić 300 kn * Marija Horvat 100 kn * Marica Laštro 400 kn * Dubravka Pavišić 50 kn * N.N. 500 kn * Žarko Zeljko 750 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Anica Josić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivan Prskalo 20 KM * T. K. 30 KM * Jurica Benzon 800 kn * Srećko Botrić 150 kn * Romano Tripalo 150 kn * Igor Pivac 1000 kn * Zoran Zorica 100 kn * Marija Barić 20 kn * Marija Bartošek 300 kn * Katarina Vajdoher 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 300 kn * N. N. 143 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Matija Knežević 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Prigodom zlatne mise u jednoj župi:
Župa, uzvanici i svećar 4.000 eur * Božo Lovrić 10 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Juro Kuprešak 100 eur * Bono i Kata Mandić 100 eur * Vlč. Nikica Jurić 100 eur * Nikolina Petrović 5 KM * Marija Peranić 300 kn * Marina Spaić 10 kn * Marina Šašo 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Adrijana Kajić 300 KM * Obitelj pokojnog Ljube Kalem 300 KM * T. K. 30 KM * Školske sestre franjevke, Gornja Tramošnica 100 eur * Davorka Pravica 200 kn * Maja Marija Prelec 50 kn * OŠ Žuti Briješeg, Zagreb 500 kn * Sestre Kćeri Božje Ljubavi, Milna 2485 kn * Štefica Rojtinić 300 kn * Marija Boljunčić 500 kn * Željko Sapina 100 EUR * Opg Štefanec, Đurđevac 500 kn * Štefica Paloška 200 kn * Marija i Laura 220 kn * Barbara, Filip i Franka Tomašić 1000 kn * Tihana Velić 100 kn * Ana Dragošević 150 kn + 150 kn * Matilda Mladin 300 kn * Jelena Kvesić 100 EUR * Margita Žagarova 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Lucija Čurić 200 kn * Antun Brajković 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn * Franjo Trojnar 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Nada Sarajlić 50 KM * Ivana Juroš 30 KM * Ivanka Jarkić 200 KM * Slavica Barunčić 50 KM * N. N., Žepče 50 KM * Zorka Ivandić 100 KM * Ivana Radoš 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIU:

Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ETIOPIJI:

Branko Bednjanec 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKA-RU

Jelkica Štironja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA

N. N. 143 kn * Iva Marijanović 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJI

N. N., Kruščica 200 KM * Lucija Poljak 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Violeta Ljubić 20 KM

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N. N., Kruščica 100 KM * Marija Ana Gradiški 2000 kn * Goran Molnar 2000 kn * Ivona Marić 2000 kn * Stana Švarc 2000 kn * Predrag Vogrinčić 2000 kn

AKCIJA VODA ZA ŽIVOT

Trgovačka radnja „Kostila“, Čitluk 50 KM * T. K. 30 KM * Andreja Premerić 100 kn * Dragan Matijević 30 kn

AKCIJA MIVA - MISIJSKA VOZILA

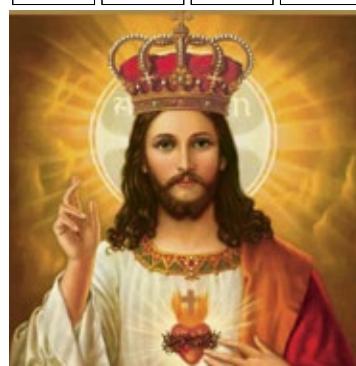
Župa Kraljica Krunice, Krepšić 448,50 KM * Župa Sv. Ilije proroka, Kandija 100 KM * Župa Sv. Petra i Pavla, Mostar 2.000 KM * Župa Sv. Ivana Krstitelja, Ružići 50 KM * Ivanka Vidović 100 KM * Svećenici Doborskog dekanata 500 eur * Petar Lušo 100 eur * Anto Ivanković 100 eur * Filip Đukić 100 eur * Ružica Vučić 100 KM * Župa Sv. Ante Padovanskog, Lukavac 550 KM * Daniel Kraker 150 kn * Ivanka Lenarčić 150 kn * Vedran Višnjić 150 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Marija Ivezić 700 kn * Župa sv. Nikole biskupa, Varaždin 4375,40 kn * Župa sv. Leopolda Bogdana Mandića, Koprivnica 3700 kn * Luca Radman 20 kn * Župa Duha Svetoga, Veliki Grđevac 2600 kn * Župa sv. Ladislava kralja, Hercegovac 1000 kn * Daniel Kraker 150 kn * Borka Karčić 1500 kn * Marija Baković 100 kn * Marta Palić 200 kn * Mirjana Fitz 50 kn * Franciszek Kowal 1520 kn * Natko Blagojević 100 kn * Ljerka Haramija 150 kn * A. Harča 20 kn * Gordana Jurković 620 kn * Daniel Kraker 150 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE

Delija Ljiljana za Ugandu

MISIJSKA KRIŽALJKA – STUDENI 2022.

Radosna vijest	Davati	Potomak	Dio tijela psa	Dušik	Iridij	Hrast	Praoci	Oznaka za sjever	Uranij	Svećenikov molitvenik	Došašće
Svetac, misionar i ratnik											
Pribor za sjeno				Ivica Prijedlog				Rubidij Dušik		Prvo slovo Most u Olovu u BiH	
Pokrajina u Aziji				Bolest Spreman				Puk Brod			
Pisari					Imenice Rotor			Živac Dio kuće			

Konac, vlakno									Ivan (slov.) Kratica zadnje knjige u Bibl.		
Top u šahu			Punjenje Abrahomov grad							Tona Radij	
Izvan							Predio (mad.) Sumpor				17. slovo abecede
Svetkovina na kraju lit. godine											

Rješenja iz prošlog broja: IVAN KAPISTRAN, SVETI LUKA.

Stigao je mjesec studeni!

Studeni nije samo mjesec kada nosimo toplice i jakne. Studeni je poseban mjesec jer više molimo za naše drage pokojnike. Međutim, studeni je poseban mjesec i zašto se obilježava Međunarodni dan djece (20. studenoga).

Molitvena nakana pape Franje za studeni također je posvećena djeci.

Za djecu koja trpe

Molimo da se djeci koja trpe – onoj koja žive na ulici, žrtvama rata, siročadi – omogući odgoj te da mogu otkriti obiteljsku ljubav.

- Jeste li znali da u mnogim krajevima svijeta mnoga djeca žive veoma teško i bez osnovnih uvjeta za život? Nemaju pristup vodi i da bi došla do pitke vode, trebaju hodati satima da u kanti donesu malo vode za svoju obitelj. Mnoga djeca ne mogu ići u školu i često im njihove obitelji ne mogu priuštiti ništa drugo osim jednoga skromnog obroka na dan. Zato djeca u misijskim zemljama rado idu u školu, jer su zahvalna na toj prigodi i svjesna da je to njima velik dar i mogućnost da prežive.
- Težina svakodnevice naroda misijskih zemalja i težina naše svakodnevice ne mogu se usporediti, jer mnogo toga uzimamo zdravo za gotovo zato što nam je dostupno. Naši misionari svjesni su svih problema i zato ulažu puno truda da bi omogućili školovanje što većemu broju djece i pomogli što više obitelji.

Želite li podržati naše misionare i misionarke te pomoći da bi oni mogli nastaviti pomagati narodu kojem su poslani, uključite se u misijsko djelovanje!

Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela u RH uplatu možete izvršiti i pomoći prikazanog koda koristeći aplikaciju mobilnog bankarstva. Skeniranjem ovog koda aplikacija će automatski učitati podatke potrebne za uplatu, ali iznos i svrhu uplate možete i samostalno promijeniti.